

ZARZĄDZENIE NR 102
DYREKTORA GENERALNEGO LASÓW PAŃSTWOWYCH

z dnia 14 grudnia 2022 r.

w sprawie dofinansowania ze środków funduszu leśnego
działań realizowanych w parkach narodowych w 2023 r.

ZP.0210.11.2022

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy o lasach¹, w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe² – w wykonaniu zadań wynikających z obowiązku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, określonego w art. 56 ust. 2 ustawy o lasach³, a ponadto mając na względzie art. 58 ust. 3a pkt 1a ustawy o lasach⁴ – postanawiam, co następuje:

§ 1

Dofinansowanie działań realizowanych w 2023 r. w parkach narodowych, zwanych dalej „parkami”, z wykorzystaniem środków funduszu leśnego, o których mowa w art. 57 ust. 2 ustawy o lasach⁵, następuje na podstawie:

- 1) wniosków dyrektorów parków, zwanych dalej „wnioskami”, składanych na ręce Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych (Dyrektor Generalny LP);
- 2) umów o dofinansowanie działań realizowanych w parkach, zawartych pomiędzy Dyrektorem Generalnym LP a dyrektorami parków.

§ 2

Zakres dofinansowania, o którym mowa w § 1, obejmuje działania:

- 1) ujęte w planie ochrony, a wobec braku planu ochrony, w zadaniach ochronnych parku, a jednocześnie

¹ Art. 33 ust.1. ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 672) stanowi, że „Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”.

² Statut Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe został nadany zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r.; w § 6 Statut Lasów Państwowych stanowi, że w wykonaniu zadań określonych przez ustawę o lasach oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także inne przepisy prawa, Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych

³ Art. 56 ust. 2 ustawy o lasach stanowi, że środkami funduszu leśnego dysponuje Dyrektor Generalny Lasów Państwowych.

⁴ Art. 58 ust. 3a pkt 1a ustawy o lasach stanowi m.in., że środki funduszu leśnego (o których mowa w art. 57 ust. 2) mogą być przeznaczone na cele określone w ust. 2 pkt 2, 3, 5a i 6 w lasach znajdujących się w użytkowaniu wieczystym parków narodowych.

⁵ Art. 57 ust. 2 ustawy stanowi, że środki funduszu leśnego, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i pkt 3 lit. b, związane z wyłączeniem z produkcji lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa oraz lasów znajdujących się w użytkowaniu wieczystym parków narodowych, gromadzi się na odrębnym rachunku bankowym Dyrekcji Generalnej.

- 2) wpisujące się w zakres art. 58 ust. 3a pkt 1a ustawy o lasach z wyłączeniem działań, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 3, to znaczy prowadzone w lasach znajdujących się w użytkowaniu wieczystym parku:
 - a) badania naukowe, z wyłączeniem oceny i prognozowania stanu lasów i zasobów leśnych, zwane dalej „badaniami naukowymi”,
 - b) ochronę przyrody metodami gospodarki leśnej, zwaną dalej „działaniami związanymi z gospodarką leśną”,
 - c) edukację przyrodniczą i udostępnianie parku, z wyłączeniem tworzenia infrastruktury, zwaną dalej „innymi działaniami”.

§ 3

1. Dyrektor Generalny LP zaprasza dyrektorów parków do składania wniosków.
2. W zaproszeniu określa się sposób wypełnienia wniosku, oraz podaje się termin i miejsce jego złożenia. Do zaproszenia załącza się formularz wniosku.
3. Dyrektor Generalny LP, w miarę możliwości finansowych lub w innych uzasadnionych okolicznościach, może wystosowywać do parków zaproszenia do składania dodatkowych wniosków.
4. W przypadkach klęsk żywiołowych, które wystąpią w 2023 r., park może z własnej inicjatywy złożyć dodatkowy wniosek.
5. Dyrektor Generalny LP informuje ministra właściwego do spraw środowiska o wnioskach wpływających do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (dalej DGLP).

§ 4

1. Ocena wniosków, o których mowa w § 3 ust. 1 i ust. 4 oraz sporządzenie projektu decyzji, o której mowa w § 9 ust. 3, stanowi obowiązek Wydziału Ochrony Zasobów Przyrodniczych DGLP, działającego we współpracy z innymi komórkami organizacyjnymi DGLP.
2. Ocena wniosków obejmuje:
 - 1) weryfikację wniosków pod względem formalnym;
 - 2) weryfikację wniosków pod kątem zgodności z zakresem dofinansowania, o którym mowa w § 2;
 - 3) ocenę merytoryczną prowadzoną przez ekspertów działających na zlecenie Dyrektora Generalnego LP;
 - 4) weryfikację planowanych kosztów działań.
3. Dyrektor Generalny LP określa w drodze decyzji indywidualny tryb oceny wniosków, o których mowa w § 3 ust. 4.

§ 5

1. Wnioski nie są poddawane weryfikacji i ocenie, jeżeli wpłyną po terminie, o którym mowa w § 3 ust. 2.
2. DGLP wzywa park do uzupełnienia w terminie 21 dni wniosków zawierających braki formalne, w szczególności:
 - 1) niezawierających podpisu lub parafy opatrzonej pieczęcią imienną;
 - 2) niezawierających wszystkich stron (niekompletne);
 - 3) których wersje elektroniczne są niezgodne z wersjami papierowymi;
 - 4) niezawierających wymaganych załączników.
3. Wnioski nieuzupełnione w terminie nie są poddawane dalszej ocenie.

§ 6

1. Działania niezgodne z zakresem dofinansowania, o którym mowa w § 2, nie są poddawane dalszej weryfikacji i ocenie. Pozostałe działania podlegają ocenie merytorycznej (zwanej dalej: oceną punktową) zgodnie z następującymi kryteriami:
 - 1) stopnia szczegółowości ujęcia działań w planie ochrony parku lub zadaniach ochronnych parku;
 - 2) znaczenia działań dla potrzeb ochrony przyrody;
 - 3) adekwatności i trafności zaplanowanych działań i metod ich realizacji;
 - 4) pilności wykonania działań.

2. W ramach danego wniosku wartość punktową określa się odrębnie dla poszczególnych działań.
3. Ocenę punktową wniosków w zakresie kryterium, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wykonuje Wydział Ochrony Zasobów Przyrodniczych DGLP.
4. Ocenę punktową wniosków w zakresie kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 2-4, wykonuje co najmniej trzech ekspertów w dziedzinie ochrony przyrody i leśnictwa.
5. Wydział Ochrony Zasobów Przyrodniczych DGLP tworzy listę rankingową działań w oparciu o liczbę punktów, będącą średnią z ocen cząstkowych otrzymanych od każdego z ekspertów z osobna i Wydziału Ochrony Zasobów Przyrodniczych DGLP.
6. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor Generalny LP może podjąć decyzję o wyłączeniu poszczególnych działań z listy rankingowej.
7. Szczegółowy opis oceny punktowej wniosków określa załącznik do Zarządzenia.

§ 7

1. Działania podlegają weryfikacji kosztów w oparciu o średni koszt analogicznych usług wykonywanych w jednostkach Lasów Państwowych sąsiadujących z parkami. DGLP może wnieść zastrzeżenia do planowanych kosztów, wskazując zakres wymagający ograniczenia, bądź uzasadnienia.
2. W odniesieniu do działań związanych z gospodarką leśną, koszt działania przyjmuje się zgodnie z kosztem przedstawionym przez park. DGLP może dokonać weryfikacji kosztów działania i wnieść zastrzeżenia, wskazując zakres wymagający ograniczenia, bądź uzasadnienia.
3. W odniesieniu do innych działań, koszt działania przyjmuje się zgodnie z kosztem przedstawionym przez park. DGLP może dokonać weryfikacji kosztów działania i wnieść zastrzeżenia, wskazując zakres wymagający ograniczenia, bądź uzasadnienia.
4. W odniesieniu do badań naukowych, koszt działania przyjmuje się zgodnie z kosztem przedstawionym przez park. DGLP może dokonać weryfikacji kosztów działania i wnieść zastrzeżenia, wskazując zakres wymagający ograniczenia, bądź uzasadnienia.

§ 8

1. Ogólną kwotę środków, o której mowa w zaproszeniu, dzieli się na:
 - 1) pulę środków, przeznaczoną na dofinansowanie działań związanych z gospodarką leśną;
 - 2) pulę środków, przeznaczonych na dofinansowanie innych działań;
 - 3) pulę środków, przeznaczonych na dofinansowanie badań naukowych.
2. Pule środków, o których mowa w ust. 1, są ustalane z uwzględnieniem procentowego udziału kosztów planowanych do poniesienia w danym roku kalendarzowym na poszczególne działania w parkach zgodnie ze złożonymi wnioskami.
3. Na podstawie wyników oceny punktowej Wydział Ochrony Zasobów Przyrodniczych DGLP tworzy listę rankingową z wyodrębnieniem: działań związanych z gospodarką leśną, innych działań, badań naukowych. Stanowi ona podstawę utworzenia pakietów działań do objęcia dofinansowaniem z wykorzystaniem środków funduszu leśnego, zwanych dalej pakietami. Naborowi podlegają działania, poczynając od działań o najwyższej wartości punktowej, aż do wyczerpania puli środków, o których mowa w ust. 1-2.
4. Przy uzyskaniu takiej samej liczby punktów przez dwa lub większą liczbę działań, o wyborze decyduje Dyrektor Generalny LP.

§ 9

1. Informację o pakietach, o których mowa w § 8, DGLP przesyła do ministra właściwego do spraw środowiska.

2. Po ewentualnym wystosowaniu do Dyrektora Generalnego LP przez ministra właściwego do spraw środowiska decyzji nadzorczej w sprawie skorygowania pakietów, oraz po wprowadzeniu do nich zmian i uzupełnień, albo po upewnieniu się, że minister właściwy do spraw środowiska nie zamierza odnieść się nadzorczo do informacji, o której mowa w ust. 1, pakiety uznaje się za ustalone.
3. Pakiety zatwierdza się ostatecznie decyzją Dyrektora Generalnego LP, która stanowi zapewnienie o dofinansowaniu działań ujętych w pakiecie.
4. Na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 3, DGLP przygotowuje i przesyła do parków jednostronnie podpisane umowy, o których mowa w § 10 ust. 1.

§ 10

1. Dofinansowanie działań następuje na warunkach ustalonych w umowie zawartej pomiędzy dyrektorem parku a Dyrektorem Generalnym LP.
2. W umowie zawiera się klauzulę o przyjęciu przez dyrektora parku postanowień niniejszego zarządzenia do stosowania, a ponadto rozstrzyga się w szczególności o:
 - 1) ewentualnej zaliczce do przekazania parkowi;
 - 2) sposobie rozliczania się parku z przekazanych środków;
 - 3) obowiązkach sprawozdawczych parku;
 - 4) uprawnieniu DGLP do dokonywania wizytacji terenowych parku i weryfikacji dokumentacji w ramach działań, przed lub/oraz po wydatkowaniu środków funduszu leśnego;
 - 5) zobowiązaniach ciążących na parku w razie nieprawidłowego wydatkowania środków;
 - 6) zdarzeniach, których wystąpienie upoważnia Dyrektora Generalnego LP do odstąpienia od umowy.
3. Kopia umowy zostanie przekazana do ministra właściwego do spraw środowiska.

§ 11

1. Wydatki poniesione na pokrycie działań objętych umową podlegają uznaniu przez DGLP na podstawie przekazanej przez park noty księgowej obciążającej DGLP wraz z kopiami faktur lub równoważnych dowodów księgowych, potwierdzonymi za zgodność z oryginałem oraz innych dokumentów, ustalonych w ramach kontaktów roboczych z parkiem.
2. Zaliczka może być przekazana parkowi w kwocie odpowiadającej zapotrzebowaniu na środki ujęte we wniosku w wysokości do 100% kwoty ujętej w umowie.
3. Ustala się, że zaliczka zostanie rozliczona przez DGLP w oparciu o przedstawioną przez park notę księgową obciążającą DGLP wraz z kopiami dokumentów wskazanych w ust. 1.
4. W przypadku nieprzekazania zaliczki, nota tytułem wydatków podlegać będzie refundacji.

5. Dopuszcza się możliwość etapowej weryfikacji dokumentacji rozliczeniowej parków.
6. DGLP przekazuje informację o wypłaconych parkom środkach finansowych ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

§ 12

1. Realizacja działań objętych umowami przez parki podlega kontroli Dyrektora Generalnego LP, w szczególności pod względem zgodności z umową, o której mowa w § 10 ust. 1 oraz prawidłowości wykorzystania przekazanych środków funduszu leśnego.
2. Wyniki kontroli stanowią podstawę uznania not księgowych wystawionych przez parki.
3. Działania kontrolne przeprowadza właściwa miejscowo regionalna dyrekcja Lasów Państwowych.
4. Termin kontroli określa Dyrektor Generalny LP.
5. Obowiązki parku w związku z kontrolą określa umowa, o której mowa w § 10 ust. 1.

§ 13

1. DGLP realizuje notę księgową, o której mowa w § 11 ust. 1, do wysokości kosztów ujętych w umowie, o której mowa w § 10 ust. 1, z uwzględnieniem wyników kontroli, o której mowa w § 12.
2. DGLP odmawia realizacji noty księgowej, jeżeli nota zawiera błędy formalno-rachunkowe lub wystąpią dostatecznie udokumentowane stany faktyczne, wskazujące na to, że działania ujęte w fakturach lub równoważnych dowodach księgowych:
 - 1) nie zostały wykonane;
 - 2) nie odpowiadają działaniom, na wykonanie których strony zawarły umowę;
 - 3) zostały wykonane przez park z oczywistym rażącym naruszeniem zasad dobrej praktyki wykonawczej.
3. DGLP z wykorzystaniem przepisów prawa powszechnie obowiązującego będzie dochodzić zwrotu środków funduszu leśnego, jeżeli uzna, że środki te zostały wykorzystane przez park nieprawidłowo, w szczególności niezgodnie z przeznaczeniem oraz z naruszeniem zasady gospodarności i rzetelności.

§ 14

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania i ma zastosowanie do wniosków złożonych na podstawie zaproszenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych – pismo znak spr.: ZP.363.24.2022.al z dnia 05.09.2022 r.

**p.o. DYREKTORA GENERALNEGO
LASÓW PAŃSTWOWYCH**
Józef Kubica

Kryteria merytoryczne oceny wniosków o dofinansowanie w 2023 r.

L.p.	Oceniający	Nazwa kryterium	Opis kryterium	Zasady oceny kryterium	Min. punktacja	Max. punktacja
1	Wydział Ochrony Zasobów Przyrodniczych DGLP	Stopień szczegółowości ujęcia działania w planie ochrony parku lub zadaniach ochronnych parku	Sprawdzone jest, w jakim stopniu działanie jest zgodne lub komplementarne z działaniami ujętymi w planie ochrony parku lub zadaniach ochronnych parku.	3 p. – działanie wpisuje się bezpośrednio w zapisy ww. dokumentów; 2 p. – działanie częściowo wpisuje się w zapisy ww. dokumentów; 1 p. – działanie pośrednio wynika z zapisów ww. dokumentów.	1	3
2	Ekspert	Znaczenie działania dla potrzeb ochrony przyrody	Wnioskodawca przedstawił konkretne problemy dotyczące potrzeb ochrony przyrody (na poziomie gatunków, siedlisk i ekosystemów), których dotyczy planowane działanie.	3 p. – działanie dotyczy ochrony przyrody, uzasadnienie realizacji działania oparto na wiarygodnych i aktualnych danych pozyskanych w wyniku badań terenowych lub na podstawie dostępnej literatury fachowej, itp. (nie budzi wątpliwości); 2 p. – działanie dotyczy ochrony przyrody, uzasadnienie realizacji działania jest niekompletne, ale potwierdza zasadność działania; 1 p. – działanie dotyczy ochrony przyrody, ale uzasadnienie potrzeby jego realizacji jest niedostateczne lub nie uwzględnia aktualnych danych i publikacji (budzi wątpliwości).	1	3
3	Ekspert	Adekwatność i trafność zaplanowanego działania i metod jego realizacji	Zaplanowane działanie jest adekwatne w stosunku do zdiagnozowanych potrzeb (w tym np. warunków terenowych, potrzeb ochronnych gatunków, siedlisk lub ekosystemów). Zaplanowane prace w ramach działania oraz zastosowane metody są trafne i niezbędne z punktu widzenia realizacji założonych celów oraz opierają się na działaniach o potwierdzonej skuteczności. *Jeśli w projekcie zaplanowano działania o <u>charakterze inwestycyjnym</u> , ocenie podlega dobór materiałów użytych do realizacji przedsięwzięcia pod względem zapewnienia trwałości walorów przyrodniczych i bezpieczeństwa ludzi, a także brany jest pod uwagę charakter planowanej inwestycji. W ramach działania preferowane będą działania zakładające wykorzystanie materiałów naturalnych. Wykorzystanie innych materiałów jest dopuszczone.	3 p. – całość zaplanowanych prac w ramach działania jest w pełni adekwatna do potrzeb i niezbędna z punktu widzenia realizacji założonych celów, a proponowane metody są w pełni trafne i zasadne, *koncepcja planowanej infrastruktury (jeśli dotyczy) jest spójna z istniejącym zagospodarowaniem terenu, i wykorzystuje w maksymalnym stopniu materiały o charakterze naturalnym; 2 p. – większość zaplanowanych prac w ramach działania jest w pełni adekwatna do potrzeb i niezbędna z punktu widzenia realizacji założonych celów, ale proponowane metody nie są w pełni trafne i zasadne, *koncepcja planowanej infrastruktury (jeśli dotyczy) nie w pełni odpowiada istniejącym warunkom w terenie, istnieje możliwość wykorzystania materiałów naturalnych w większym stopniu; 1 p. – niektóre zaplanowane prace w ramach działania są adekwatne do potrzeb i niezbędne z punktu widzenia realizacji założonych celów, *koncepcja planowanej infrastruktury (jeśli dotyczy) nie jest w pełni adekwatna do istniejących warunków w terenie, istnieje możliwość wykorzystania materiałów naturalnych w większym stopniu; 0 p. – całość zaplanowanych prac w ramach działania jest nieadekwatna do potrzeb lub zaplanowane działania/prace są niewystarczające i nie pozwolą na osiągnięcie założonych celów działania.	0	3
4	Ekspert	Pilność wykonania działania	Ocenie podlega pilność wykonania działania z uwzględnieniem przesłanek przyrodniczych, społecznych i gospodarczych.	4 p. – działania, które muszą być natychmiastowo zrealizowane w 2023 r.; 3 p. – działania, których realizacja może być odłożona na okres do jednego roku; 1 p. – działania, których realizacja może być odłożona na okres do trzech lat bez specjalnej szkody.	1	4
					3	13